

Naslov originala

Sarah Lark

DAS LIED DER MAORI

Copyright © 2008 by Bastei Lübbe AG, Köln
Translation copyright © 2017 za srpsko izdanje, LAGUNA

PESMA MAORA

© Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

NOVI ZELAND

0 100 km

NASLEDNICA

Kvinstaun, Kanterberijske doline

1893.

„Jeste li vi gospođa O’Kifi?“

Vilijam Martin je zbunjeno gledao krhku crvenokosu devojku koja mu je poželela dobrodošlicu na recepciji hotela. Muškarci u logoru kopača zlata opisali su mu Helen O’Kifi kao stariju gospođu, svojevrsnu ženu-zmaja, i to od one sorte koja s godinama počinje da bljuje vatru. Pričalo se da u hotelu mis Helen vladaju stroga pravila. Pušenje je zabranjeno, alkohol takođe, i dovođenje gostiju suprotnog pola, pogotovo ako nije bilo venčanog lista. Prema pričama kopača zlata, čovek bi pre očekivao zatvor nego gostionicu. U hotelu mis Helen, međutim, nije bilo buva i stenica, ali zato je postojalo kupatilo.

Ovo poslednje je Vilijama konačno ubedilo da zanemari sva upozorenja poznanika. Nakon tri dana provedena na staroj farmi ovaca, gde su kopači zlata sebi obezbedili utočište, bio je spreman na sve samo da pobegne od gamadi. Istrpeo bi čak i tog „zmaja“ Helen O’Kifi.

Na recepciji ga, međutim, nije pozdravio nikakav zmaj, već ovo izuzetno lepo, zelenooko stvorenje, lica uokvirenog neukrotivim i bujnim riđezlatnim kovrdžama. Sve u svemu, najlepší prizor koji je Vilijam ugledao otkako se u Danedinu iskrcao s broda na Novi Zeland. Raspoloženje mu je već nedeljama bilo veoma loše, ali sada se vidno popravilo.

Devojka se nasmejala.

„Ne, ja sam Ilejni O’Kifi. Helen mi je baka.“

Vilijam se osmehnu. Znao je da time ostavlja utisak. Devo-
jačka lica su uvek postajala pažljivija kad ugledaju nestašni sjaj
u njegovim plavim očima.

„Skoro da mi je žao zbog toga. Inače bih već imao jednu
poslovnu ideju: ’Voda iz Kvinstauna – otkrijte izvor mladosti!’“

Ilejni se zakikotala. Imala je usko lice i mali, možda previše
šiljat nos s bezbroj pegica.

„Trebalo bi da se udružite s mojim ocem. On stalno smišlja
takve slogane: ’Lopata delo krasi. Kopači zlata, kupujte opremu
u O’Kej magazinu!’“

„Zapamtiću to“, obećao je Vilijam, i zaista je dobro zapam-
tio naziv prodavnice. „Ali šta ćemo sad? Hoću li dobiti sobu?“

Devojka je oklevala. „Vi ste kopač zlata? Pa... znate, ima
još slobodnih soba, ali prilično su skupe. Većina kopača zlata
sebi ne može da priušti smeštaj ovde...“

„Zar vam tako izgledam?“, upitao je Vilijam glumeći stro-
gost. Pritom je čak i namrštio čelo, po kome mu je padala bujna
plava kosa.

Ilejni ga odmeri bez snebivanja. Na prvi pogled se nije previ-
še razlikovao od drugih kopača zlata koje je svakodnevno viđala
u Kvinstaunu. Delovao je pomalo prljavo i otrcano, a nosio
je mantil od navoštenog platna, plave farmerke i jake čizme.
Na drugi pogled, međutim, Ilejni je kao trgovačka ćerka ipak
uočila kvalitet njegove opreme: pod raskopčanim mantilom
videla se skupa kožna jakna; na nogama je nosio kožne navlake
za nogavice; čizme mu behu od skupog materijala, a traka na
njegovom stetson šeširu širokog oboda ispletena od konjske
dlake. Tako nešto košta pravo malo bogatstvo. Njegove bisage
– koje je najpre nemarno prebacio preko desnog ramena, da
bi ih sada spustio na zemlju između nogu – takođe su delovale
skupo i solidno.

Sve to nikako nije bilo tipično za lovce na sreću koji su u
Kvinstaun dolazili da u rekama i brdima tragaju za zlatom.
Samo malobrojni su uspevali da se obogate. Većina je, pre ili
kasnije, grad napuštala jednako siromašna i odrpana kao što je
i došla. Jedan od razloga bilo je i to što dobit od svojih rudnika
po pravilu nisu štedeli, već su je u Kvinstaunu odmah trošili. Do
novca su istinski došli samo doseljenici koji su se ovde nastanili
i pokrenuli posao. U njih su spadali Ilejnini roditelji, mis Helen
sa svojim pansionom, Stjuart Peters i njegova kovačnica i štala
za iznajmljivanje, Itanova pošta i telegraf – a pre svega, naravno,
mis Dafni i njen ozloglašeni, ali svima omiljeni pab u glavnoj
ulici, i javna kuća po imenu *Dafnin hotel*, preko puta paba.

Vilijam je Ilejin procenjivački pogled podneo strpljivo, s
blagim, podrugljivim osmehom. Pred sobom je imala mlado
lice, s jamicama na obrazima kad se mladić osmehne. A bio je
i sveže obrijan! I to je bilo neobično. Većina kopača zlata za
brijačem bi u najboljem slučaju posegnula za vikend, kad je
kod Dafni ples.

Ilejni je odlučila da pridošlicu malo zadirkuje ne bi li ga
navela da se oda. „U najmanju ruku, ne smrdite baš onoliko
kao većina.“

Vilijam se osmehnuo. „Dosad sam mogao besplatno da se
kupam u moru. Ali rekli su mi da neću moći još dugo, a postaje
i hladno. Ali izgleda da se zlatu dopada smrad. Ko se najređe
kupa, izvlači najviše zlatnog grumenja iz reke.“

Ilejni je morala da se nasmeje. „Nemojte samo vi da se
ugledate na njih jer će se baka ljutiti. Evo, molim vas, ispunite
ovo...“ Pružila mu je obrazac za prijavu gostiju, pokušavajući da
ne gleda previše radoznalo preko pulta. Dok je Vilijam poletno
unosio podatke, trudila se da čita što neupadljivije. I to je bilo
neobično. Retko koji kopač zlata je umeo tako dobro da piše.

Vilijam Martin... srce joj je poskočilo dok je čitala. Baš
lepo ime.

„Šta ovde da upišem?“, upitao je Vilijam pokazujući rubriku u kojoj je trebalo uneti mesto boravka. „Tek sam stigao. Moja prva adresa na Novom Zelandu je ovde.“

Ilejni više nije mogla da krije zainteresovanost. „Stvarno? A odakle dolazite? Ne, pustite me da pogađam. Moja majka to uvek radi s novim mušterijama. Po naglasku se može pogoditi odakle je ko...“

S većinom doseljenika je bilo jednostavno. Naravno, ponekad bi i pogrešila. Ilejni su, na primer, Šveđani, Holandani i Nemci zvučali gotovo isto. Ali Irce i Škote je uglavnom lako mogla da razlikuje, a naročito je lako bilo prepoznati ljude iz Londona. Stručnjaci su mogli da odrede čak i deo grada iz koga neko dolazi. Vilijama, međutim, nije bilo lako proceniti. Zvučao je kao Englez, ali govorio je nekako mekše, malo više razvlačeći vokale.

„Vi ste iz Velsa“, pogađala je Ilejni, oslonivši se na sreću. Njena baka, s majčine strane, Gvinajra Makenzi Vorden bila je Velšanka, a Vilijamov izgovor ju je pomalo podsećao na njen. Gvinajra, doduše, nije govorila izraženim dijalektom. Bila je ćerka seoskog plemića, a njene vaspitačice su uvek držale do toga da engleski govori bez naglaska.

Vilijam odmahnu glavom, ali bez osmeha kome se Ilejni nadala. „Otkud vam to?“, rekao je. „Irac sam, iz okruga Konamara.“

Pocrvenela je. Na to nije ni pomislila, premda je za zlatom tragalo mnogo Iraca. Uglavnom su govorili dosta grubim dijalektom, dok se Vilijam izražavao prilično biranim rečima.

Kao da želi da podvuče svoje poreklo, krupnim slovima je u rubriku upisao prethodnu adresu: Martins manor, Konamara.

To nije zvučalo kao seljačko imanje, već kao plemićki posed...

„Dodite, pokazaću vam vašu sobu“, rekla je Ilejni.

Zapravo nije trebalo sama da vodi goste do soba, pogotovo muške. Baka Helen joj je strogo napomenula da za taj zadatak uvek pozove hotelskog slugu ili jednu od devojaka. Ilejni je,

međutim, s ovim muškarcem rado učinila izuzetak. Izašla je iz recepcije, pritom se držeći pravo, onako kako ju je baka učila da „damsko“ držanje treba da izgleda: glava podignuta s prirodnom ljupkošću, ramena zabačena. I nikako ne počinjati s onim provokativnim hodom uz njihanje bokova, tako omiljenim među Dafninim devojkaama!

Ilejni se nadala da će njene tek napola dozrele grudi i odnedavno korsetom utegnute, veoma tanak struk biti primećeni. Zapravo je mrzela da nosi korset jer steže. Ali ako bi ovaj muškarac zbog toga obratio pažnju na nju...

Vilijam ju je sledio, srećan što pritom ne može da ga vidi. Naime, teško se uzdržavao da njen krhki, ali na pravim mestima ipak blago zaobljen stas ne posmatra s požudom. Vreme provedeno u zatvoru, pa onda osam nedelja prelaska preko mora, a sad i jahanje od Danedina do nalazišta zlata kod Kvinstauna... Sve u svemu, skoro četiri meseca nije prišao blizu nijednoj ženi.

Zapravo, nezamislivo dugo. Bilo je vreme da se tu nekako ispomogne! Momci iz logora kopača zlata su, naravno, sanjarili o Dafninim devojkaama; navodno su bile prilično lepe, a sobe čiste. Vilijamu se, međutim, ideja da se udvara ovoj slatkoj, maloj crvenokosoj dopala znatno više od pomisli da se brzo zadovolji u naručju neke prostitutke.

Dopala mu se i soba koju je Ilejni otključala pred njim. Bila je uredna, s nameštajem od svetlog drveta, jednostavna, ali prijatno uređena. Na zidovima su visile slike, a bio je pripremljen i umivaonik s bokalom vode.

„Možete da se poslužite i kupatilom“, objasnila je Ilejni, malo pocrvenevši pritom. „Ali za to morate prethodno da se najavite. Pitajte baku, Meri, ili Lori.“

S tim rečima je htela da ode, ali Vilijam ju je blago zadržao.

„A vas? Vas ne mogu da pitam?“, raspitivao se blagim glasom, pažljivo je gledajući.

Ilejni se polaskano nasmejala. „Ne, ja uglavnom nisam tu. Danas zamenjujem baku. Ali ja... dakle, ja obično pomažem u *O'Kej magazinu*. On pripada mom ocu.“

Vilijam je klimnuo glavom. Dakle, nije samo lepa, već je i iz dobre kuće. Devojka mu se sve više sviđala. A oprema za kopanje i ispiranje zlata mu je svakako bila potrebna.

„Uskoro ću navratiti“, rekao je Vilijam.

Ilejni je doslovno lebdela niz stepenice. Osećala se kao da joj se srce pretvorilo u balon ispunjen toplim vazduhom, koji vetar poletno nosi uvis, iznad svih zemaljskih tegoba. Stopalima je jedva dodirivala tlo, a kosu kao da je nosio vetar, mada u kući, naravno, nije bilo ni daška. Ilejni je blistala; imala je osećaj da je pred njom avantura i da je pritom lepa i nepobediva, poput junakinja iz romana koje je potajno čitala u Itanovoj prodavnici mešovite robe.

S tim izrazom na licu otplesala je u vrt velike gradske kuće u kojoj je bio smešten pension Helen O'Kifi. Ilejni je tu kuću odlično poznavala; rođena je u njoj. Kad je posao doneo prvu dobit, njeni roditelji su je preuredili za svoju sve brojniju porodicu. Ali zatim im je u centru Kvinstauna postalo previše bučno i živo. Pre svega Ilejninom majci Fleret, koja je poticala s velike farme ovaca u Kanterberijskim dolinama, te joj je nedostajao otvoren prostor. Stoga su Ilejnini roditelji sazidali novu kuću, na prelepom imanju kraj reke, kome je zapravo nedostajalo samo jedno: zlato. Ilejnin otac ga je prvobitno kupio kao rudarsku parcelu, ali koliko god inače bio bogato obdaren, Ruben O'Kifi je kao kopač zlata bio beznadežan slučaj. Fleret je, srećom, to vrlo brzo uvidela, pa stoga nije svoj miraz uložila u beznadežni poduhvat „rudnik zlata“, već u nabavku robe. Uglavnom lopata i sita za ispiranje zlata, za koje su se kopači prosto otimali. Kasnije se iz toga razvio *O'Kej magazin*.

Novu kuću kraj reke Fleret je u šali nazvala Gold naget manor, odnosno imanje „Zlatni grumen“, i to ime se nekako odomaćilo. Ilejni i njena braća su tamo srećno odrasli. Bilo je konja, pasa, pa čak i nekoliko ovaca, baš kao i u Fleretinom zavičaju. Ruben je svake godine psovao kad bi morao da ih šiša, a ni njegovi sinovi Stiven i Džordž nisu bili oduševljeni radom na farmi. S Ilejni je pak bilo sasvim suprotno. Njihova mala seoska kuća nikad joj se nije ni približno dopadala kao Kivord stejšn*, velika farma ovaca koju je njena baka Gvinajra vodila u Kanterberijskim dolinama. Najveća želja joj je bila da živi i radi na takvoj farmi, pa je pomalo zavidela svojoj sestri od ujaka, koja je trebalo da nasledi bakinu farmu.

Ilejni, doduše, nije bila devojka koja bi o ma čemu dugo mozgala. Skoro jednako zanimljivo joj je bilo i da pomaže u prodavnici i da zamenjuje baku u pensionu. Ali nije imala baš mnogo volje da ide na koledž, poput njenog starijeg brata Stivena, koji je trenutno studirao prava u Danedinu. Time je ostvario san svoga oca, koji je kao mlad i sam želeo da postane advokat. Ruben O'Kifi je skoro dvadeset godina bio mirovni sudija u Kvinstaunu, i ništa mu ne beše milije no da sa Stivenom vodi stručne razgovore o pravnim temama. Ilejnin mlađi brat Džordž još je bio školarac, ali činilo se da je i najbolji trgovac u porodici. Već je s velikim žarom pomagao u radnji i imao je bezbroj ideja za poboljšanje posla.

Ništa ne sluteći o sjajnom raspoloženju svoje unuke i njegovom uzroku, pridošlici Vilijamu Martinu, Helen O'Kifi je otmeno sipala čaj u šolju svoje gošće Dafni O'Rurk.

Ova čajanka pred očima čitavog grada obema damama je pričinjavala potajno zadovoljstvo. Znale su da pola Kvinstauna

* Stejšn – uobičajeni naziv za farmu, obično ovčarsku, na Novom Zelandu. (Prim. prev.)

šuška o čudnoj vezi između dveju vlasnica „hotela“. Helen, međutim, nije strepela da će druženje s Dafni naškoditi njenom ugledu. Pre oko četrdeset godina u to vreme tek trinaestogodišnju Dafni pod njenim nadzorom poslali su na Novi Zeland. Jedno londonsko sirotište htelo je da se oslobodi izvesnog broja šticićenica, a na Novom Zelandu su tražili kućnu poslugu. I Helen je tada putovala u neizvesnu budućnost, da se uda za muža s kojim se nije ni upoznala. Anglikanska crkva joj je platila kartu kao osobi koja će paziti na devojčice iz sirotišta.

Helen je dotad bila guvernanta u Londonu, a tromesečno putovanje je iskoristila da decu malo nauči lepom ponašanju u društvu, koje je Dafni i dan-danas pokazivala. Njen posao služavke se, međutim, pokazao kao pravi fijasko – a dugoročno gledano ni Helenin brak nije ispao mnogo bolje. Obe žene su se našle u nepodnošljivim prilikama, ali obe su se iz njih izvukle na najbolji mogući način.

Sada su sedele na terasi s dvorišne strane, a kad su iz pansiona začule Ilejnine korake, obe su podigle pogled. Helen je ka unuci okrenula svoje usko, dubokim borama izbrazdano lice, čiji je špicast nos odavao srodstvo s devojkom. Njena nekada tamnosmeđa kosa kestenjastog sjaja u međuvremenu se prošarala sedim pramenovima, ali i dalje je bila duga i gusta. Helen ju je obično nosila skupljenu u nisku, veliku punđu. Sive oči su joj blistale životnom mudrošću i još behu radoznale – naročito sad kad je primetila kako Ilejnino lice blista. „Šta to bi, dete?! Izgledaš kao da si upravo dobila božićni poklon. Ima li nešto novo?“

Dafnino mačkasto lice delovalo je pomalo grubo kad se osmehne, a Ilejnin izraz nije procenjivala tako nedužno. Taj izraz je već viđala na licima desetina lakih devojaka koje su mislile da su među mušterijama pronašle princa iz bajke. A onda je Dafni svaki put morala satima da ih teši kad bi se konačno ispostavilo kako je princ iz snova ipak žaba, ili čak odvratna krastača. Stoga je Dafnino lice odražavalo oprez i budnost kad se Ilejni pojavila ovako zadovoljna.

„Imamo novog gosta!“, uzbuđeno je rekla. „Kopača zlata iz Irske.“

Helen se namrštila. Dafni se nasmejala, a blistave zelene oči joj podrugljivo blesnuše.

„Da se taj nije zbunio, Ilejni? Irski kopači zlata obično završe kod mojih devojaka.“

Ilejni žustro odmahnu glavom. „Nije on takav... Oprostite, mis Dafni, hoću da kažem...“ Zbunila se. „On je, mislim... gospodin.“

Bore na Heleninom čelu postale su još dublje. Imala je i ona svojih iskustava s gospodom.

„Dušice“, rekla je Dafni smejući se, „irska gospoda ne postoje. Sve plemstvo koje tamo živi prvobitno je došlo iz Engleske jer je to ostrvo odvajkada u engleskom posedu – okolnost zbog koje Irci i danas zavijaju kao vukovi čim popiju neku više. Većinu irskih poglavica klanova svrglo je i potisnulo englesko plemstvo. I otad ne radi ništa sem što se bogati na Ircima. U novije vreme je pustilo da mu hiljade napoličara pocrkaju od gladi. Prava gospoda! Ali teško da je tvoj kopač zlata jedan od njih. Ti se drže svoga imanja.“

„A odakle vi tako mnogo znate o Irskoj?“, radoznalo se raspitivala Ilejni. Vlasnica javne kuće ju je fascinirala, ali nažalost je retko imala prilike da s njom duže razgovara.

Dafni se nasmejala. „Cakana, pa ja sam ti Irkinja. Bar na papiru. A kad doseljenici u meni nađu moralnu podršku, to ih nenormalno teši. Uvežbala sam čak i naglasak...“, počela je da oteže po irski, tako da je sad i Helen morala da se nasmeje. Dafni je zapravo bila rođena negde u lučkoj četvrti Londona, ali ovde je živela pod imenom neke irske doseljenice. Brajdi O'Rurk nije preživela prelazak preko mora, ali njen pasoš je preko nekakvog engleskog mornara dospao u ruke mladoj Dafni.

„Ajde bre, Pedi, mož' da me zoveš Brajdi, slobodno.“

Ilejni se zakikotala.

„Ali on ne govori tako... Vilijam, naš novi gost.“

„Vilijam?“, indignirano je upitala Helen. „Taj mladi čovek ti se predstavio samo imenom?“

Ilejni je brzo odmahнула glavom ne dopuštajući nikakvo neraspoloženje prema novom stanaru.

„Naravno da nije. Pogledala sam u knjigu gostiju. Preziva se Martin. Vilijam Martin.“

„Nije baš neko irsko ime“, primetila je Dafni. „Nema irsko ime, nema naglasak... kako se to sad slaže sa svim ostalim? Da sam ja vi, dobro bih pogledala tom dečaku u zube, mis Helen!“

Ilejni joj je dobacila neprijateljski pogled. „Znam da je fin čovek! Kupiće čak i rudarski alat kod nas u radnji...“

Ta pomisao ju je tešila. Ako Vilijam dođe u radnju, videće ga ponovo bez obzira na to šta baka o njemu mislila.

„A to ga naravno čini časnim čovekom!“, podrugnula se Dafni. „Ali hajde da pričamo o nečemu drugom, mis Helen. Čula sam da vam dolazi poseta sa Kivord stejšna. Je li to mis Gvin?“

Ilejni je još malo slušala razgovor, a zatim se povukla. O tome da njena druga baka i njena mlada rođaka dolaze u posetu proteklih dana se, uostalom, već dovoljno govorilo. A pritom Gvinajrina kratka poseta i nije predstavljala nikakvu senzaciju. Često je posećivala decu i unuke, a pre svega je bila bliska prijateljica s Helen O’Kifi. Smestila bi se u njenom pansionu, pa su dve žene često noćima razgovarale. Neobično je pre bilo to što je Gvin ovog puta trebalo da dođe s Ilejninom rođakom Kurom. To se još nikad nije desilo i delovalo je pomalo... pa, skandalozno! Ilejnina majka i baka bi obično snizile glas kad su govorile o toj temi, a deci nisu dale ni da pročitaju Gvinajrino pismo. Inače se činilo da Kuri nije baš mnogo stalo do putovanja, a pogotovo do putovanja kod rođaka u Kvinstaun.

Ilejni ju je jedva poznavala, mada su bile sličnih godina. Kura je, naime, bila mlađa nešto više od godinu dana. Uprkos tome, prilikom Ilejninih retkih poseta Kivord stejšnu nikad nije mnogo razgovarala s njom. Njih dve su bile suviše različite prirode. Čim bi stigla na Kivord stejšn, Ilejni je na pameti

bilo samo jahanje i gonjenja ovaca. Širina beskrajnog travnatog prostranstva i stotine vunastih ovaca koje po njemu pasu naprosto su je oduševljavali. I njena majka Fleret uvek bi procvetala na farmi. Bilo joj je uzbudljivo da se s Ilejni trka na konju, ka snegom pokrivenim vrhovima novozelandskih Alpa, kojima se uprkos ludom galopu naizgled ne bi primakle ni za pedalj.

Kura je, nasuprot tome, najradije sedela u kući ili u vrtu, a zanimao ju je samo novi klavir, koji je s jednom isporukom robe za O’Kifijeve iz Engleske stigao u Krajstčerč. Ilejni ju je zbog toga smatrala prilično glupom. Naravno, tada joj je bilo samo dvanaest godina, a i zavist je igrala određenu ulogu. Kura je bila naslednica Kivord stejšna. Jednoga dana će joj pripasti svi oni konji, ovce i psi – a uopšte nije umela da ih ceni! U međuvremenu je Ilejni napunila šesnaest, a Kura petnaest godina. Devojke su sada sigurno imale više zajedničkog, a Ilejni će ovog puta rođaki moći da pokaže svoj svet! Sigurno će joj se dopasti živahni mali grad Kvinstaun na jezeru Vakaitipu, koji je planinama bio mnogo bliži od Kanterberijskih dolina, a svakako i mnogo uzbudljiviji sa svim onim kopačima zlata iz celog sveta i pionirskim duhom koji se ne ograničava na puko preživljavanje. Kvinstaun je imao amatersku pozorišnu trupu, koja je divno napredovala pod parohovim vođstvom, bilo je i grupa koje su se bavile skverdensom*, a nekoliko Iraca okupilo se u orkestar, koji je u pabu ili parohijskom domu svirao irsku narodnu muziku.

Ilejni je razmišljala kako će sve to obavezno morati da ispriča Vilijamu – možda bi voleo da jednom ode s njom na ples! Pošto je napustila sumnjičave dame u vrtu, na Ilejnino lice se vratio blaženi sjaj. Prepuna nade, ponovo se uputila ka recepciji. Možda Vilijam ipak još jednom naiđe...

* Tradicionalni ples iz XVII veka u kome parovi plešu postavljeni u kvadrat. Iz njega su se razvili neki narodni plesovi. (Prim. prev.)

* * *

Pre njega se, međutim, pojavila baka Helen. Ljubazno je zahvalila Ilejni što ju je zamenjivala i time joj dala do znanja da njeno prisustvo više nije potrebno. U međuvremenu je gotovo već pao mrak – a to je svakako i bio razlog što su Helen i Dafni morale da prekinu svoj sastanak. Pab se otvarao predveče, a Dafni je morala da pazi da tamo bude sve u redu. Helen je pak bila radoznala da baci pogled na prijavu novog gosta, koji je ostavio jak utisak na njenu unuku.

Već u odlasku, Dafni joj je zavirila preko ramena.

„S Martins manora... baš zvuči otmeno“, rekla je. „Dakle, ipak gospodin?“

„Brzo ću ja to ustanoviti“, odlučno reče Helen.

Dafni klimnu glavom i osmehnu se. Mladom čoveku je predstojalo inkvizitorsko ispitivanje. Helen nije imala baš mnogo razumevanja za emotivne veze.

„I pripazite na malu!“, primetila je stoga Dafni još jednom.

„Ona vam je već pala na to irsko čudo od momka, a to može da ima posledica. Upravo kod gospode.“

Na Helenino čuđenje procena novog gosta uopšte nije ispala loše, naprotiv – kad se pojavio, mladić je bio čist i okupan, obrijan i uredno obučen – a Helen je primetila da mu je i odelo skrojeno od najboljeg štofa. Učtivo se raspitao gde ovde može da se večera, a Helen mu je ponudila da se hrani u pansionu, što je bila mogućnost koju je obezbedila za svoje goste. To je, zapravo, moralo ranije da se najavi, ali njene vredne kuvarice Meri i Lori sigurno će odnekud stvoriti još jednu porciju. Vilijam se, dakle, našao u ukusno nameštenoj trpezariji, za lepo postavljenim stolom, zajedno s pomalo krutom mladom damom, koja je radila kao učiteljica u novootvorenoj školi, i dvojicom bankarskih službenika. Posluživale su ih dve žene

koje su ga u prvi mah pomalo nervirale: Meri i Lori, dve vesele i jedre plavuše, bliznakinje koje Vilijam nije mogao da razlikuje ni pri najpažljivijem posmatranju. Ostali gosti su ga, međutim, uz smeh ubeđivali da je to potpuno normalno. Meri i Lori je na prvi pogled umela da razlikuje samo Helen O’Kifi. Helen se na to osmehnula. Zнала je da ih jednako dobro razlikuje i Dafni.

Zajednička večera joj je pružila idealnu priliku da proveri Vilijama Martina. Helen čak nije morala ni da ga sama ispituje jer su se za to već pobrinuli ostali radoznali gosti.

Da, zaista je bio Irac. Vilijam je to više puta pomalo grubo potvrdio, pošto su i dvojica bankara primetili da uopšte nema naglasak. Reкао je da mu je otac uzgajivač ovaca u grofoviji Konamari. Taj podatak je potvrdio pretpostavku koja je Helen pala na um čim ga je prvi put čula kako govori: bio je odlično vaspitan mladić kome nikad ne bi dopustili da govori s prostim irskim naglasakom.

„Ali engleskog ste porekla, zar ne?“, raspitivao se jedan od bankara. Bio je iz Londona i izgleda da se pomalo razumeo u irsko pitanje.

„Očeva porodica je pre dve stotine godina došla iz Engleske!“, razdražljivo je rekao Vilijam. „Ako zbog toga hoćete da kažete da sam još uvek doseljenik...“

Bankar je podigao ruku umirujući ga. „Ma u redu je, prijatelju. Vidim da ste patriota. Šta vas je onda oteralo sa Zelenog ostrva? Problemi zbog one stvari sa Zakonom o irskoj autonomiji? Moglo se očekivati da će Gornji dom to da odbije. Ali ako vi sami ...“

„Ja nisam nikakav veleposednik“, ledenim glasom je primečio Vilijam. „A kamoli erl. Moguće je da moj otac na izvestan način deli stavove Gornjeg doma, ali...“, ugrizao se za usnu.

„Oprostite mi, ovo nije mesto za takav razgovor.“

Helen je odlučila da temu promeni pre nego što ta usijana glava još žešće reaguje. Što se temperamenta tiče, nesumnjivo

je bio Irac. A povrhnje toga je bio još i u zavadi s ocem. Sasvim je moguće da se zato i odselio.

„I tako sad nameravate da tražite zlato, gospodine Martine?“ upitala ga je neobaveznim tonom. „Jeste li već rezervisali parcelu?“

Vilijam je slegao ramenima. Najednom je delovao veoma nesigurno.

„Ne baš direktno“, uzvratilo je suzdržano. „Pokazali su mi nekoliko mesta koja mnogo obećavaju, ali ne mogu da se odlučim...“

„Trebalo bi da potražite partnera“, posavetovao ga je stariji od dvojice bankara. „Najbolje nekog iskusnog čoveka. Na nalazištima zlata ima dovoljno veterana koji su učestvovali još u zlatnoj groznici u Australiji.“

Vilijam je skupio usta. „Šta će mi partner koji se već deset godina pati, a još ništa nije pronašao? Takvo iskustvo mi nije potrebno.“ Svetloplave oči mu prezrivo blesnuše.

Bankari su se nasmejali. Helen je, nasuprot tome, smatrala da Vilijamov oholi stav baš i nije na mestu.

„Donekle imate pravo“, konačno je rekao stariji bankar. „Ali ovde se retko ko obogati. Ako hoćete ozbiljan savet, mladiću: zaboravite na potragu za zlatom. Radije se poduhvatite nečega o čemu nešto znate. Novi Zeland je pravi raj za ljude koji hoće da se okušaju u nekoj profesiji. Skoro svako normalno zanimanje obećava vam veći prihod od potrage za zlatom.“

Pitam se samo da li je ovaj momak uopšte izučio za neku razumnu profesiju, razmišljala je Helen. Zasad joj je izgledao kao pristojno vaspitan, ali i prilično razmažen mladić iz bogate kuće. Videćemo kako će reagovati kad mu od traganja za zlatom na prstima iskoče prvi plikovi.

2

„Šta vi tu radite?“

Već ionako razdražljivo raspoloženi Džejms Makenzi istresao se na svog sina Džeka i njegove drugove Honea i Maaku. Tri dečaka su pričvrstila korpu za jedno od stabala novozelandskog kupusovog drveta*, koja su krasila prilazni put gospodskoj kući na Kivord stejšnu i davala joj pomalo egzotičan izgled, i vežbali su ubacivanje lopte u koš. Ili su bar to radili dok se nije pojavio Džekov otac, čije je ljutito lice navelo dečake da prestanu.

Uopšte im nije bilo jasno zbog čega ih je tako napao. Baštovan, doduše, možda neće biti baš oduševljen što su prilazni put pretvorili u igralište. Za ravnomerno raspoređivanje sitnog, svetlog šljunka i održavanje cvetnih leja ipak je bio potreban veliki trud. I Džekova majka je mnogo držala do reprezentativnog izgleda prednje strane Kivord stejšna, i možda joj se ne bi dopalo ako tu vidi koš za košarku i izgaženu travu. Ali Džekov otac je prema takvim stvarima koje se tiču spoljnog izgleda obično bio ravnodušan. Dečaci bi pre očekivali da će dohvatiti loptu koja mu je pala pravo pred noge i pokušati da je ubaci u koš.

* Monokotiledona biljka endemična za Novi Zeland, srodna draceni. (Prim. prev.)